

ČESKÁ REPUBLIKA

**R O Z S U D E K**  
**J M Ě N E M R E P U B L I K Y**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **A. P.**, zast. JUDr. Janem Charuzou, advokátem, se sídlem v Praze 4, Hlavatého 618, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2005, č. j. 10 Az 13/2004 - 80,

**t a k t o :**

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna zástupce stěžovatele JUDr. Jana Charuzy, advokát, **s e u r č u j e** částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

**O d ů v o d n ě n í :**

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2004, č. j. OAM-1980/VL-07-P25-2000. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovateli udělen azyl pro nesplnění podmínek podle § 12, § 13 odst. 1, 2 ani § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně bylo vysloveno, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí, pak stěžovatel namítal, že v řízení došlo k porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, 5 § 34 a § 46 správního řádu. Uvedl, že konkrétní důvody doplní po seznámení s obsahem celého spisu.

Následným podáním (prostřednictvím ustanoveného zástupce) žalobu doplnil. V doplnění zejména uvedl, že splňuje podmínky vymezené v ustanovení § 12 zákona o azylu, pro jejichž prokázání navrhuje vyslechnout osoby znalé situace, zejména sebe a svou matku. Stejně tak uvedl, že brojí proti zjištěnému skutkovému stavu, jakož i právnímu hodnocení ze strany správního orgánu a požadoval zrušení napadaného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

V napadeném rozsudku dospěl Městský soud v Praze, obdobně jako žalovaný správní orgán, k závěru, že stěžovatel Moldávii neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Stěžovatelem uváděné problémy, jimiž byly zejména problémy při studiu a ekonomické problémy, podle Městského soudu v Praze nelze podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu. Soud se ztotožnil se závěry žalovaného správního orgánu a nepřisvědčil námitkám stěžovatele. S odkazem na uvedené uzavřel, že napadané rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a žalobu proto jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, ve které uváděl, že v zemi původu se necítí bezpečně, protože cítí drobné diskriminační jednání ze strany jak státních, tak i soukromých subjektů. Domnívá se, že území Moldavské republiky pro něho není bezpečnou zemí a cítí se na jejím území ohrožen. Obává se, že když se vrátí, budou opět potlačována jeho práva a svobody a současně má obavu ze stíhání za to, že odchodem do České republiky „zradil“ svou zemi. Závěrem doplnil, že v Moldávii je u moci komunistická strana, jakož i to, že se v České republice oženil, vychovává zde syna a žije řádně podle norem platných v České republice. Požadoval zrušení napadaného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

V kasační stížnosti stěžovatel rovněž požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 4. 11. 2005, č. j. 10 Az 13/2004 - 105 byl stěžovateli ustanoven právní zástupce, JUDr. Jan Charuza, advokát se sídlem v Praze, Hlavatého 618, jehož prostřednictvím byla kasační stížnost dále doplněna.

V doplnění kasační stížnosti stěžovatel zejména uvádí, že kasační stížnost podává z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit, tedy z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně namítá porušení § 75 odst. 2 a § 77 odst. 2 s. ř. s., a to z důvodu, že městský soud se nezabýval politickou perzekucí stěžovatele, hrozbou trestního, či jiného stíhání v Moldávii a vycházel pouze z některých informací. Stejně tak stěžovatel namítal, že soud řádně neprověřil důkazy a hodnocení provedené žalovaným, nepřihlédl k násilnostem konaných na ruské menšině, její diskriminaci, nedostatečně zhodnotil humanitární důvody, jakož se ani nezabýval tím, že by stěžovatel v případě návratu nemohl pokračovat v dosavadním studiu. S odkazem na uváděné skutečnosti požadoval zrušení napadaného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém zejména uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak správní rozhodnutí,

tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis a judikaturu. Navrhl nepřiznání odkladného účinku a zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 a 3 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění pobytu na území, pokud předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany. Vízum za účelem strpění pobytu nelze udělit, pokud cizinec podává opakovaně kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu, ačkoliv již o kasační stížnosti proti tomuto rozhodnutí bylo pravomocně rozhodnuto, nebo pokud cizinec na území pobývá na základě povolení k pobytu podle zvláštního právního předpisu. Časovou platnost víza za účelem strpění pobytu stanoví policie na dobu nezbytně nutnou, nejdéle však na dobu 1 roku. Na žádost cizince, není-li řízení o kasační stížnosti ukončeno, může být doba platnosti víza za účelem strpění pobytu prodloužena, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumával napadené rozhodnutí městského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z kasační stížnosti vyplynulo, že stěžovatel kasační stížností uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 a) a b) s. ř. s.

Nejprve je třeba se vyjádřit k významu jednotlivých namítaných důvodů.

Význam prvního z uvedených důvodů, tj. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy „nesprávného posouzení právní otázky soudem“, spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Takováto pochybení v rozhodnutí Městského soudu v Praze však Nejvyšší správní soud neshledal.

Dále je třeba se vyjádřit k dopadu dalšího ustanovení a to § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené

rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. K významu první části (došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu) je třeba podle Nejvyššího správního soudu uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový základ pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento základ je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Význam další části označeného písm. b) § 103 odst. 1 s. ř. s. („při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadené rozhodnutí zrušit“) se zakládá na faktu, že intenzita porušení řízení před správním orgánem byla v přímé souvislosti s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. K poslednímu možnému porušení z tohoto zákonného ustanovení („rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost“) Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

Ani jeden z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. však Nejvyšší správní soud neshledal.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Nejvyšší správní soud konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko pro pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských zemích, vnímá právo na azyl jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným nebezpečím.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal dne 20. 10. 2000 žádost o udělení azylu, ze které vyplynulo, že o azyl žádá proto, že v Moldávii nemůže studovat, protože je ruské národnosti. Ve škole mu říkali, aby jel do Ruska, nemohl najít práci, matka si půjčila peníze a poté, co odjela do České republiky tak jej věřitelé obtěžovali a chtěli po něm peníze. Do protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o azyl ze dne 12. 12. 2003 stěžovatel uvedl, že hlavním důvodem jeho odchodu ze země byla diskriminace ruského obyvatelstva. V roce 1999 – 2000 studoval v Kišiněvě na Vysokém učení technickém a měl pocit, že jsou upřednostňováni studenti moldavské národnosti, ať již při známkování, nebo při zkouškách. Do očí mu to nikdo neřekl, ale bylo to tak. Na postup zkoušejících profesorů a učitelů si nestěžoval, neboť měl zato, že to nemělo smysl. Po ukončení jednoho roku studia studium oficiálně přerušil na jeden rok a hledal práci, avšak žádnou nesehnal, dávali přednost Moldavanům. Chtěl změnit univerzitu, ještě neměl rozhodnuto na jakou jinou půjde. V červnu skončil ve škole a do odchodu ze země prakticky nepracoval, jen jednou rozdával reklamní letáky nové telefonní společnosti. Již jako dítě viděl shromáždění lidí s transparenty „Rusové běžte domů“, nebo „Kufr – nádraží – Rusko“, a bojí

se že by se to mohlo opakovat. Na dotaz, že se nyní nezmiňuje o věřitelích jeho matky, kteří jej, jak uváděl v žádosti o udělení azylu, údajně obtěžovali, stěžovatel uvedl, že to zapomněl říci. Dále uvedl, že v Moldavsku se musí za studium platit, nikdo jej nenutil odejít, mají zájem o jeho peníze. Pokud neuspěje u řádných termínů zkoušek, za další termíny musí dát úplatek. V případě návratu by musel na vojnu, a stěžovatel si myslí, že by nastaly stejné problémy jako před jeho odchodem. Uvedl, že není dobré, když se ve své zemi (stěžovatel se v Moldávii narodil) cítí jako cizinec. Jedním z důvodů, proč jel do České republiky bylo to, že zde byla jeho matka. Na závěr protokolu vedeného za přítomnosti tlumočníka podepsal, že byl s obsahem protokolu seznámen, souhlasí s ním a nežadá doplnění či změny.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i Městský soud v Praze, a jejich závěr o tom, že stěžovatel v žádosti neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených zákonem o azylu, jakož i to, že se se svými problémy neobrátil na příslušné orgány v zemi původu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Nejvyšší správní soud s těmito závěry rovněž souhlasí a odkazuje na ně.

Nejvyšší správní soud především uvádí, že tvrzené skutečnosti ohledně problémů při studiu a ekonomické potíže, byť se jedná o skutečnosti závažné, nelze podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu, které míří na pronásledování v zemi původu pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Proto nemohl přisvědčit ani námitce stran obavy stěžovatele z návratu do Moldavské republiky. Nejvyšší správní soud dále poznamenává, že ani z doložených dokumentů o zemi původu, z nichž žalovaný správní orgán vycházel (Zpráva Ministerstva vnitra Velké Británie o zemi Moldavsko, z října 2002, Informace Ministerstva vnitra České republiky ze dne 13.8.2003, aktuální informace ohledně situace v Moldavsku, obsažené v databázi ČTK) nevyplývá, že by v Moldávii byla potlačována práva či svobody ruské menšiny, či dokonce, že by stěžovateli hrozilo stíhání za to, že požádal o azyl v České republice, jak tvrdil v kasační stížnosti.

Za rozhodné nepovažuje Nejvyšší správní soud také tvrzení stěžovatele o tom, kdo je u moci v Moldávii, či skutečnost, že se v České republice oženil, vychovává zde syna a dodržuje zdejší zákony, neboť na tyto důvody zákon o azylu nepamatuje.

K námitkám uvedeným v doplnění ke kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nejprve uvádí, že ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. přikazuje soudu *přezkoumat v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí. Byl-li závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost, není-li jím sám vázán a neumožňuje-li tento zákon žalobci napadnout takový úkon samostatnou žalobou ve správním soudnictví.* Ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. opravňuje soud v rámci dokazování *zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, neupraví-li zvláštní zákon rozsah a způsob dokazování jinak. Soud jím provedené důkazy hodnotí jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného.*

Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku neshledal, že by došlo k porušení, ať již označeného ustanovení § 75 odst. 2, či § 77 odst. 2 s. ř. s., a to proto,

že Městský soud v Praze přezkoumal napadené výroky v mezích žalobních bodů a provedené důkazy hodnotil jednotlivě i v jejich souhrnu a vyšel ze skutkového a právního stavu takto zjištěného. Jak vyplývá z odůvodnění rozsudku, Městský soud v Praze se zabýval jak tvrzením o údajné politické perzekuci stěžovatele, tak i tvrzenou hrozbou trestního či jiného stíhání, tyto však s ohledem na skutková zjištění i z doložených dokumentů o zemi původu nemohl podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu. Žalovaný správní orgán posuzoval tvrzení stěžovatele i na základě informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Moldávii a problémy, které stěžovatel uváděl vyhodnotil jako potíže, které nejsou podřaditelné důvodům pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. Obdobně důvody žádosti o poskytnutí azylu vyhodnotil i Městský soud v Praze. Nejvyšší správní soud je také toho názoru, že stěžovatelem uváděné skutečnosti pod důvody vymezené § 12 zákona o azylu podřadit nelze a stěžovateli proto nepřisvědčil. Bez významu není ani skutečnost, že stěžovatel v zemi původu důsledně nežádal o ochranu orgány svého státu. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje i na svou konstantní judikaturu, např. na rozsudek ze dne 27.6.2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, z něhož vyplývá, že *Obecné tvrzení o pronásledování, bez prokázání existence takového pronásledování, za situace, kdy se stěžovatel účinně neobrátil se svými problémy na domovské orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.*

Pokud jde o námitky, že soud nepřihlédl k násilnostem konaným na ruské menšině a nedostatečně zhodnotil humanitární důvody, Nejvyšší správní soud souhrnně uvádí, že takové skutečnosti stěžovatel v řízení o udělení azylu, a ani v řízení před Městským soudem v Praze neuváděl, a Nejvyšší správní soud je tak s odkazem na znění § 104 odst. 4 s. ř. s., ve spojitosti i s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., nemohl brát při svém rozhodování v potaz.

Nejvyšší správní soud nemohl zohlednit ani tvrzení stěžovatele o tom, že by nemohl pokračovat ve studiu, neboť tato skutečnost nemůže mít za výše popsaného stavu žádný vliv na udělení či neudělení azylu v České republice.

Lze tak shrnout, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž Městský soud v Praze správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn správně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy. Nelze tedy přisvědčit tvrzení stěžovatele, že daná věc byla nesprávně právně posouzena, stejně jako tvrzení vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

V žádné z uváděných námitek tak Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil a kasační stížnost proto jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s.ř.s.. Žalovaný, který měl ve věci úspěch, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele, JUDr. Jan Charuza, byl ustanoven stěžovateli soudem, přiznal Nejvyšší správní soud podle § 35 odst. 8 v návaznosti na § 120 s. ř. s. označenému zástupci za zastupování v řízení o kasační stížnosti odměnu, a to v celkové výši 2 150,- Kč, sestávající se z odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (ve znění účinném ke dni poskytování právních služeb) za dva úkony právní služby (á 1000 Kč - § 11 odst. 1 písm. b/, d/ ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f/ cit. vyhlášky) a dvou režijních paušálů (á 75 Kč - § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 21. února 2007

JUDr. Marie Turková  
předsedkyně senátu